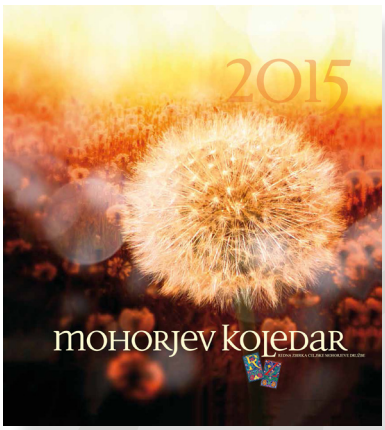
1851

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba
CELJE – LJUBLJANA

MOHORJEV KOLEDAR 2015

MOHORJEV KOLEDAR 2015

Koledar najstarejše slovenske založbe, Celjske Mohorjeve družbe, svojim bralcem prinaša svež nabor prispevkov petdesetih avtorjev, ki ga že drugo leto ureja Alenka Veber, dolgoletna urednica založbe.

Kalendarijskemu delu sledijo prispevki z različnih področij našega življenja. Razdelili smo jih v deset tematskih razdelkov: *Narava*, *Po domovini in svetu*, *Zgodovina*, *Naša dediščina*, *Znanost*, *Med nami*, *Spominjamo se*, *Naši sodelavci – jubilanti*, *Leposlovje* in *Iz življenja treh Mohorjevih družb*. Smo pa tokrat nekaj več pozornosti namenili zgodovinskim dogodkom ter medsebojnim odnosom. Prispevki so obogateni tudi z dokumentarnimi fotografijami.

V razdelku *Narava* nam Martin Knez in Tadej Slabe, oba prihajata z Inštituta za raziskovanje krasa, predstavita kraške značilnosti mogote Felo Pérez. Ena izmed najbolj izstopajočih tropskih kraških pojavov v gorovju Sierra de los Organos so za Kubo značilni kopasti osamelci, tamkaj imenovani mogote. Kraški relief z mogotami na zahodnem delu Kube je odraz značilnosti kamnine, preteklega tektonskega delovanja ter značilnega zakrasevanja.

O bogastvu jeseni razmišlja Jože Strgar. Prepričani smo, da boste ob prebiranju njegovega prispevka še bolj vzljubili ta letni čas.

Kaj bi odgovorili, če bi kdo na vas naslovil vprašanje: »Kaj menite, da je biotska raznovrstnost?« Ne, to ni vrsta pralnega praška, kot so odgovorili v anketi, ki so jo izvedli v Veliki Britaniji. Odgovor boste našli v prispevku *Biotska raznovrstnost in travniki* avtorja Petra Skoberneta.

Razdelek *Po domovini in svetu* je namenjen našim izseljencem in zamejcem. Tokrat se bomo skupaj z Marjanom Bradeškom odpravili na obisk čez lužo, pokukali v življenje Metke Dijkstra Murko, kakor se ji zarisuje v kraljevini Nizozemske. Kulturni utrip koroških Slovencev pa je opisala urednica *Nedelje* Micka Opetnik.

Razdelek *Zgodovina* prinaša barvit nabor dogodkov, ki so krojili usodo naših prednikov. Igor Grdina pol tisočletja po največjem kmečkem uporu na Slovenskem razmišlja o podložniških puntih, ki jih je bilo pri nas od visokega srednjega veka do odprave fevdalnih razmerij septembra 1848 – kakor drugod po Evropi –

Podatki o knjigi
- Naslov: Mohorjev koledar 2015
- Cena: 17,50 evrov
- Velikost: 215 mm x 240 mm
- Vezava: Broširano z zavihi
- Število strani: 248
- ISSN 1318-5462
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba

Kontakt
Alenka Veber, urednica knjige
telefon 01-244-3667
alenka.veber@celjska-mohorjeva.si

pretresljivo mnogo. Leto 2015 bo zaznamoval tudi spomin na konec druge svetovne vojne prepleten s spominom na prvo svetovno vojno. Pod prispevka sta se podpisala Jože Maček in Tomaž Ivešić. Prebrali pa bomo lahko še prispevka arheologa Antona Veluščka *Prazgodovinska kolišča na Ljubljanskem barju* in zgodovinarja Ignacija Vojeta *O usodi naših rojakov v turški sužnosti.*

Tudi razdelek *Naša dediščina* prinaša pester izbor prispevkov. Marija Cvetek iskrivo pripoveduje, kako je bilo, ko *So tud mat včas zapodval*. Januška Gostečnik spregovori *O ledinskih imenih,* z Markom Terseglavom se bomo na potep po *Ne(znani) Reziji*, Janez Turk pa nas tokrat vabi po *Gorskih romarskih cerkvah v okolici Železne Kaple.* Kdo je bil potopisec Ljudevit Stiasny razkriva Andrej Vovko, Zinka Zorko pa predstavlja *Jezikoslovca Avgusta Pavleta.*

V *Mohorjevem koledarju 2015* največ pozornosti namenjamo našemu vsakdanu in medsebojnim odnosom — razdelek smo poimenovali *Med nami* —, v želji, da bi mohorski bralec našel navdih za monotoni vsakdan 21. stoletja in ga znal preseči.

Na naš vsakdan in z njim povezane zaposlitvene priložnosti vpliva vrsta zakonov, predpisov itd. Poznavalci gospodarstvo pravijo, da je turizem pri nas najbolj perspektivna panoga. Pa je temu res tako? Kako si Slovenci na tem področju tlakujemo pot in odpiramo/zapiramo sami sebi pot, v prispevku *Vloga turističnega vodnika pri razvoju turistične destinacije* piše vodnica Maja Čampelj. O misijonskem poslanstvu v domu sv. Jožefa spregovori Jože Planinšek, Leon Marc pa zaskrbljeno gleda na domovino, njegova *Molitvena ura za domovino* bo izjemno hitro minila. Slednji pa tudi zrelo razmišlja o papežu Frančišku in Slovencih.

Sledi prispevek psihiatrinje Anice Mikuš Kos *Otroci se razlikujejo – upoštevajmo različnost pri vzgoji*. Med drugim avtorica zapiše: »Dva otroka v družini nista enaka. Od kod razlike? In zakaj je vredno razmišljati o razlikah? Ne le vredno, ampak nujno — za starše, za vzgojiteljice v vrtcih, za učitelje, za vse, ki imajo v svojih družinskih vlogah, v svojem poklicnem delu ali v kakem drugem odnosu opraviti z otroki? Predvsem zato, da bi prilagodili svoja pričakovanja, zahteve, ravnanje otrokovim značilnostim ali posebnostim.« Tanja Ozvatič v letošnjem prispevku razmišlja *Kaj določa naše komuniciranje.* Sklop pa zaključujejo prispevki Robina Schweigerja *Jezuitsko združenje za begunce Slovenije v služenju ljudem na poti*, Urše Valič *Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam,* Zvonka Pangerc Pahernik se je podpisala pod prispevek *Vseživljenjsko učenje – nuja in veliko več ko to!*, Jože Planinšek pa razmišlja o prihodnosti Celjske Mohorjeve družbe v prispevku *Utrip časa in Celjska Mohorjeva družba.*

Med našimi sodelavci, ki bodo praznovali življenjski jubilej, predstavljamo msgr. Alojza Urana. Zaobšli pa nismo niti rubrike *Spominjamo se.* V njej se spominjamo 100-letnice rojstva božjega služabnika Antona Strleta.

Prispevki so obogateni tudi z dokumentarnimi fotografijami.